

Uchwała Nr 4200/I/93/2022

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 4 maja 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Strumień kredytu długoterminowego w kwocie 4.000.000,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący   Tadeusz Stawowczyk

Członkowie   Krystyna Zawiślak

Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Strumień** kredytu długoterminowego w kwocie 4.000.000,00 zł - z uwagami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Strumień została wydana na wniosek Burmistrza Strumienia Nr FN.3054.02.2022.MK z dnia 4 kwietnia 2022 r., który wpłynął do tut. Izby w dniu 6 kwietnia 2022 r., w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest uchwała Rady Miejskiej w Strumieniu Nr XXXIX.327.2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu. Zgodnie z uchwałą kredyt w kwocie 4.000.000,00 zł zostanie zaciągnięty w 2022 roku z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Strumień. Spłata kredytu przypadać będzie na lata 2023-2030 i nastąpi

z dochodów własnych gminy, wg następującego harmonogramu załączonego do wniosku o wydanie przedmiotowej opinii:

- w latach 2023-2024 po 20.000 zł rocznie,
- w 2025 roku – kwota 170.000 zł,
- w 2026 roku – kwota 420.000 zł,
- w 2027 roku – kwota 700.000 zł,
- w 2028 roku – kwota 900.000 zł,
- w 2029 roku – kwota 850.000 zł,
- w 2030 roku – kwota 920.000 zł.

Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Strumień, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2022 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	72.360.866,67 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	17.880.378,06 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanego kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>4.000.000,00 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.647.921,43 zł,</i>
- <i>wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>186.909,59 zł,</i>
- <i>wolnych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>7.995.547,04 zł,</i>
- <i>spłaty udzielonych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>50.000,00 zł,</i>
- wydatki ogółem	w kwocie	88.401.444,73 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	1.839.800,00 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>udzielone pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>50.000,00 zł,</i>

- *splaty kredytów i pożyczek* w kwocie *1.789.800,00 zł.*

Uchwała budżetowa Gminy Strumień podjęta na 2022 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 4.000.000,00 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje powyższy limit.

Budżet na 2022 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianą przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Skład Orzekający stwierdza jednak, że zaplanowana w budżecie różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny w kwocie – 2.038.458,17 zł, a spełnienie omawianej relacji następuje dopiero po uwzględnieniu tytułów z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków z budżetu unii europejskiej i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Strumień jest uchwała Rady Miejskiej w Strumieniu Nr XXXVIII.316.2021 z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Strumień na lata 2022-2030 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanego do zaciągnięcia kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja

łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Strumień wskaźnik obliczany jest w oparciu o okres 7 letni zgodnie z wyborem dokonany przez Burmistrza Strumienia na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.), art. 79 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583).

W latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych, co wynika z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Strumień wraz ze zmianami wynika, że w latach 2022-2030, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2022 – 3,98%, przy dopuszczalnym wskaźniku 17,21%,
- w roku 2023 – 3,65%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,56%,
- w roku 2024 – 2,43%, przy dopuszczalnym wskaźniku 13,12%,
- w roku 2025 – 3,16%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,78%,
- w roku 2026 – 3,28%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,50%,
- w roku 2027 – 3,06%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,51%,
- w roku 2028 – 3,25%, przy dopuszczalnym wskaźniku 8,63%,
- w roku 2029 – 3,02%, przy dopuszczalnym wskaźniku 7,67%,
- w roku 2030 – 2,97%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,80%.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, po dokonaniu analizy obecnej sytuacji finansowej Gminy Strumień, postanowił sformułować poniższe uwagi, związane z uwarunkowaniami, które mogą wpłynąć na możliwość spłaty opiniowanego kredytu.

Przede wszystkim Skład sygnalizuje, że różnica pomiędzy planowanymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w 2022 roku stanowi deficyt operacyjny w kwocie -2.038.458,17 zł. Niezakłócona spłata przedmiotowego kredytu wymagać będzie od gminy konsekwentnej realizacji nadwyżek operacyjnych w kolejnych latach. Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową planuje się w latach 2023-2030 nadwyżki operacyjne w kwotach od 3.702.725 zł do 7.918.523 zł. Powyższe kwoty są jednak niższe od kwot osiągniętych w roku 2020 (kwota 8.032.365,28 zł) i w roku 2021 (kwota 9.724.723,53 zł). Realizacja powyższych nadwyżek operacyjnych wymagać będzie jednak ograniczenia wydatków bieżących. W tym celu organy gminy powinny podjąć odpowiedzialne działania zmierzające do ograniczania bieżących kosztów funkcjonowania gminy, zgodnie z objaśnieniami załączonymi do wieloletniej prognozy finansowej.

Jak wynika ze sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie budżetu jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 marca 2022 r. Gmina Strumień dysponowała znacznymi kwotami środków pochodzących z bezzwrotnych przychodów, w szczególności z wolnych środków będących nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu tej jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczenia wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, które nie zostały jeszcze zaangażowane w budżecie bieżącego roku. W tej sytuacji Skład sugeruje rozważenie przez organy gminy możliwości finansowania potrzeb budżetu w pierwszej kolejności posiadanymi przychodami własnymi w postaci wolnych środków, zamiast zaciągania zobowiązania z tytułu kredytu komercyjnego, który z całą pewnością będzie generował - w aktualnej sytuacji makroekonomicznej - coraz wyższe koszty jego obsługi.

Ponadto Skład stwierdził, że planowana łączna kwota długu Gminy Strumień w 2022 roku wynosi 13.971.108,80 zł, co stanowi poziom 19,3% jej planowanych dochodów budżetowych.

W obecnej sytuacji Skład wskazuje również na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 i konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem tej jednostki samorządu terytorialnego, gdyż co należy raz jeszcze podkreślić, zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego, według aktualnych danych i informacji, możliwość spłaty opiniowanego zobowiązania nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i w następnych latach jego spłaty i obsługi.

Skład zastrzega jednakże, że niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCY
I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk